

www.nt2taalmenu.nl

www.openleercentrum.com

www.jekanmewat.nl

Beleidsplan Stichting Taalmenu

1. Wat willen wij?

‘Echte democratie begint bij de vrije beschikbaarheid van kennis voor iedereen’ zei Thomas Piketty in een interview op de Nederlandse tv. En zo is het maar net. Zeker als het gaat om de positie van anderstaligen in de Nederlandse maatschappij. Wie de taal niet spreekt kan vaak niet goed meedoen in onze moderne kennismaatschappij en heeft minder kansen. Erger nog: ook voor de volgende generatie of zelfs generaties dreigt een minder goede uitgangspositie. Goed taalonderwijs is dus een must, maar juist dat staat de laatste jaren zwaar onder druk. Inburgeraars konden voorheen terecht bij ROC’s voor een gratis cursus, tegenwoordig moeten zij zelf een cursus zoeken en betalen. Niet makkelijk als je laaggeletterd bent, de weg niet weet, en geen duizenden euro’s hebt liggen om een goede cursus in te kopen. Velen zijn dan ook aangewezen op taalmaatjes en andere vrijwilligers.

Stichting Taalmenu wil een bijdrage leveren aan goede, algemeen toegankelijke en zo mogelijk gratis educatie voor iedereen, met name voor iedereen die onze taal nog niet (genoeg) machtig is. Iedereen zou vrije toegang moeten hebben tot goed lesmateriaal om zichzelf te kunnen ontwikkelen en zijn of haar uitgangspositie in onze maatschappij te versterken. Daarom maken wij gratis educatieve websites: nt2taalmenu.nl, jekanmewat.nl en openleercentrum.com, en hebben wij een Open Leercentrum in Amsterdam West. De lessen daar worden gegeven door professionals die zich op vrijwillige basis inzetten voor de doelgroep. Verder werken we in Amsterdam Nieuw West samen met de Buurtschool voor Volwassenen, waar (bijna) gratis les wordt gegeven aan groepen.

2. Situatieschets: hoe staan we er voor?

a. nt2taalmenu.nl

Nt2taalmenu is de meest succesvolle site van de stichting. Hij voorziet al sinds de lancering in 2006 duidelijk in een behoefte en heeft een eigen plaats en bestaansrecht binnen het aanbod dat op internet te vinden is voor nt2. Met name voor de niveaus A1 en A2 en voor lager opgeleiden is er op onze site een gratis, omvangrijk en relevant aanbod aan oefeningen te vinden. Daarmee is de site een zeer effectief instrument om het in de statuten genoemde doel te verwezenlijken: ‘het bevorderen van de integratie van allochtonen in de Nederlandse

samenleving, het vergroten van de kennis van de Nederlandse taal bij allochtonen en het verhogen van de kwaliteit van het onderwijs aan allochtonen in Nederland’.

De website is ook belangrijk voor het voortbestaan van Stichting Taalmenu, aangezien de reclame via Google Ads een belangrijke bron van inkomsten vormt; daarmee kunnen we in ieder geval de noodzakelijke kosten om de stichting draaiende te houden betalen.

Het is dan ook verheugend dat de bezoekersaantallen sinds de introductie van de nieuwe versie van nt2taalmenu de bezoekersaantallen weer een aanhoudende stijgende lijn laten zien. Was er in de voorgaande jaren sprake van een daling van zo’n 2000 bezoekers per dag (4 jaar geleden) tot ongeveer 1000 bezoekers per dag in 2014, de laatste 6 maanden bezoeken gemiddeld zo’n 3000 mensen per dag de site.

Wel is het zorgwekkend dat onze site, afgezien van de nieuwe versie in Wordpress, sinds 2006 eigenlijk technisch niet regelmatig gemoderniseerd is. Als gevolg daarvan werken bepaalde oefeningen niet meer optimaal in alle browsers, en werken veel oefeningen ook nog niet op tablets en smartphones. Daar zal dan ook in 2016 druk aan gewerkt worden. Ook inhoudelijk valt er wel een inhaalslag te maken: sommige oefeningen zijn verouderd en er is veel behoefte aan nieuwe oefeningen, bijvoorbeeld voor het inburgeringsexamen. Na de zomervakantie van 2016 hopen we die inhaalslag te kunnen gaan inzetten.

b. jekanmewat.nl

Ook jekanmewat.nl voorziet duidelijk in een behoefte: het is een volledige methode van A0 tot A1, besteedt aandacht aan alle aspecten van het leren van een taal, is met enige instructie goed zelfstandig te gebruiken, is geschikt voor laaggeletterden en minder studievoordige cursisten, en last but not least: het is geheel gratis. Dat maakt jekanmewat.nl tamelijk uniek binnen het aanbod van lesmateriaal tot niveau A1.

Je Kan Me Wat bestaat uit een offline versie, bestaande uit 15 boekjes, 3 toetsen en audiobestanden die gratis te downloaden zijn, en uit een online versie van oefeningen die via de website te maken zijn. De offline versie is eerder al herzien: de boekjes zijn gecorrigeerd op spel- en andere foutjes, en het audiomateriaal is geheel opnieuw ingesproken en nu ook te downloaden.

De volgende logische stap was een revisie van de online versie, met als grootste klus de omzetting van de oefeningen naar html-5 om ze geschikt te maken voor tablets en smartphones. We verwachten veel van de nieuwe versie, met name ook gezien de grote instroom van asielzoekers die te vaak kostbare tijd verliezen met wachten tot ze erkend worden. Er is dus volgens ons grote behoefte aan een programma waarmee zij vanaf dag 1 zelfstandig op hun mobieltje kunnen beginnen met de taal leren. En zo’n programma is Je Kan Me Wat. We hopen voor de zomervakantie van 2016 de eerste fase af te ronden. Dan zullen alle basisoefeningen gemoderniseerd zijn, en ook geschikt zijn voor tablets en smartphones. Na de zomervakantie zal dan begonnen worden aan de tweede fase: het moderniseren van de extra oefeningen van alle 15 modules en het ontwikkelen van aanvullend materiaal voor de basisoefeningen: oefeningen voor klankdiscriminatie, een online versie van de voortgangstoetsen, verklarende woordenlijsten voor de instructietaal en een helpfunctie in de voor de doelgroep belangrijkste talen.

c. openleercentrum.com

Deze site is opgezet als onderdeel van het project ‘Openleercentrum Amsterdam West’, en heeft een kleiner en ook plaatselijk bereik. Het budget is erg beperkt, maar er is ook

weinig onderhoud nodig. De site voldoet aan haar doelen, en functioneert naar tevredenheid. Wel zou de site een belangrijker functie kunnen vervullen in Amsterdam West, bijvoorbeeld door vrijwilligers in taalprojecten te voorzien van een overzicht van alle beschikbare materialen en misschien ook door een overzicht te geven van alle plaatsen waar taallessen gegeven worden. Ook wordt langzamerhand inhoudelijke vernieuwing wel wenselijk, met name voor het onderdeel computervaardigheden.

d. Het Open Leercentrum

Het Open Leercentrum in Amsterdam West is in 2011 gestart en is momenteel in totaal vier dagdelen open op twee locaties, de bibliotheek in de Spaarndammerstraat en de Mansveltschool in Bos en Lommer.

Het doel is onderwijs van professionele kwaliteit te bieden, maar dan gratis. Het Open Leercentrum richt zich niet exclusief op nt2-onderwijs maar op een breder aanbod, waarin ook computervaardigheden, solliciteren, rekenen e.d. een plaats hebben. Het uiteindelijke doel is om iedereen, maar met name ook lager opgeleiden, de kans te geven zich via scholing te ontwikkelen en zijn positie te verbeteren in onze huidige kennismaatschappij. Tenslotte is een democratie pas echt 100 procent democratisch als iedereen een gelijke uitgangspositie en gelijke kansen heeft.

Het project draait uitstekend: de lessen worden druk bezocht, de bezoekers zijn zeer tevreden en ook toeleiders als ABC West, UWV en DWI waarderen het aanbod zeer. Goed nieuws is dat de samenwerking met Akros in De Baarsjes (Willem Schoutenstraat) heeft geresulteerd in een goed draaiende Open Inloop, en dat ook in buurtcentrum De Horizon het Open Leercentrum navolging heeft gevonden in de vorm van de 'OLC-dochters' die in samenwerking met Stichting Social Tech een vergelijkbaar aanbod kennen. Ook in Amsterdam Oost is sinds enkele jaren een Open Leercentrum actief. We kunnen dus stellen dat het concept van het Open Leercentrum letterlijk en figuurlijk school maakt.

Wel moet opgemerkt worden dat de financiering nogal moeizaam verloopt: het Open Leercentrum krijgt subsidie van Stadsdeel West, maar heeft nogal geleden onder de bezuinigingen op het budget van Welzijn. Zo zijn we in twee jaar van zes naar vier dagdelen teruggedaan. Investerings in nieuw materiaal en het onderhoud en de uitbreiding van de website openleercentrum.com zijn helaas voorlopig volgens het Stadsdeel niet mogelijk, laat staan het weer uitbreiden van het aantal dagdelen.

Een ander probleem is dat het niet altijd makkelijk is om professionals te vinden die bereid zijn pro deo of voor een vrijwilligersvergoeding mee te werken in de projecten. En dat is wel nodig, want de populariteit van ons aanbod resulteert vaak, met name op de maandag en woensdag, in topdruk. De twee vrijwilligers die standaard aanwezig zijn zouden dus eigenlijk, om optimale kwaliteit te kunnen blijven garanderen, een derde collega erbij moeten krijgen.

Wat er nodig is is volgens ons: meer docenten, meer mensen die zich met het management en het onderhouden van contacten zouden willen bezighouden, een stabielere financiering en tenslotte meer partners en meer samenwerking. Wij blijven dus ijveren voor het bundelen van de krachten van alle vrijwilligers- en professionele organisaties op het gebied van taal en educatie in Amsterdam West, met name via de door ABC-West opgerichte

denktank, en hopen zo bij te dragen aan het maken van een kwaliteitsslag in het vrijwillige aanbod van taallessen in Amsterdam West.

3. Wat zijn de plannen?

a. nt2taalmenu.nl en jekanmewat.nl

We zouden graag zien dat de stijgende lijn in bezoekersaantallen van nt2taalmenu niet alleen doorzet, maar zich ook zal versnellen. Ten eerste natuurlijk om die bezoekers van dienst te zijn met ons materiaal, maar ook omdat dat wellicht de sleutel kan zijn naar een structurele positieve ontwikkeling: meer bezoekers zorgen voor meer reclame-inkomsten, waardoor we meer middelen kunnen inzetten om de site snel inhoudelijk en technisch te vernieuwen, wat hopelijk weer meer bezoekers aantrekt, etc. De volgende stappen moeten worden genomen:

1. Eerste prioriteit is om de nieuwe versie van Je Kan Me Wat zo snel mogelijk klaar te hebben. Hier zal in een team van 4 vrijwilligers hard aan worden gewerkt. Voor de zomervakantie moet de eerste fase klaar zijn, en voor eind 2016 hopen we ook alle extra oefeningen omgezet te hebben naar de nieuwe 'responsive-versie'.
2. De meest acute technische problemen van nt2taalmenu zullen snel verholpen moeten worden, met name het feit dat sommige oefeningen niet in alle browsers goed werken. Daarmee is in 2015 al een begin gemaakt, maar aangezien de ontwikkeling van Je Kan Me Wat daarna prioriteit heeft gekregen was voor deze operatie de laatste maanden helaas wat minder tijd beschikbaar. Na de zomervakantie van 2016 zullen deze werkzaamheden echter weer worden hervat.
3. Vervolgens zal gewerkt moeten worden aan het omzetten van de oefeningen naar html5.
4. Tegelijkertijd zal begonnen worden aan de inhoudelijke vernieuwing: het toevoegen van nieuwe oefeningen en het bewerken van oude oefeningen.
5. Het toevoegen van een help-functie om de toegankelijkheid van de site te verbeteren, liefst in meerdere talen. Voorlopig is een instructie-video waarin de belangrijkste programma's per niveau uitgelegd worden al een prima begin. Ook hier is in 2015 al aan gewerkt, en de verwachting is dan ook dat nog voor eind 2016 de helpfunctie gerealiseerd zal zijn.

De financiële middelen om al deze plannen uit te kunnen voeren waren tot nog toe zeer beperkt. Gelukkig zijn de reclame-inkomsten sinds juni 2015 aanzienlijk gestegen. Een substantieel deel van de reclame-inkomsten zal dan ook voor de geplande werkzaamheden kunnen worden ingezet. Maar al met al is er zoveel werk te verzetten, dat zonder externe financiering de uitvoering in ieder geval neer zou komen op een meerjarenplan, zelfs als we uitgaan van een optimistisch scenario waarin de reclame-inkomsten blijven stijgen. Externe financiering zou dus een uitkomst zijn. Helaas is dat makkelijk geconstateerd, maar moeilijker te realiseren. We hebben wel de nodige stappen gezet, maar onze hoop op steun heeft zich nog niet op substantiële wijze gematerialiseerd. We blijven het echter proberen. Zo heeft Stichting Taalmenu inmiddels de ANBI-status. Ook is begin 2016 contact gelegd met DWI Amsterdam. Doel was onder andere om ondersteuning te krijgen voor de tweede fase

van de ontwikkeling van de nieuwe versie van Je Kan Me Wat. We zullen in 2016 blijven proberen onze budgettaire middelen uit te breiden, bijvoorbeeld via DWI, Stichting Lezen en Schrijven of via particuliere giften.

b. Open Leercentrum

Dit project is zeer arbeidsintensief en legt het een groot beslag op onze tijd, wat natuurlijk ten koste gaat van andere taken, zoals de vernieuwing van nt2taalmenu. Ook is het aantal mensen dat we met dit project bereiken maar een fractie van het aantal bezoekers van onze websites. Toch denken we dat dit soort projecten een duidelijk nut hebben: maar weinig mensen zijn in staat geheel zelfstandig en zonder deskundige begeleiding de taal te leren. Veel mensen zijn op plaatselijk niveau, liefst in eigen buurt, aangewezen op dit soort voorzieningen gezien de sterke krimp van het gesubsidieerde professionele aanbod. Dat blijkt wel uit de grote populariteit van het Open Leercentrum bij de doelgroep, de grote klanttevredenheid en ook uit het enthousiasme waarmee instanties naar ons doorverwijzen. Kortom: de resultaten maken het de moeite waard.

Het uiteindelijke ideaal waar we naar streven is dat er verspreid over Amsterdam zoveel mogelijk adressen zijn waar mensen die de taal of andere vaardigheden willen leren terecht kunnen voor een gratis, flexibel, drempelloos en relevant educatief aanbod. Dat kunnen wij niet alleen realiseren, dus samenwerking met andere organisaties is noodzakelijk. Wij zien met name mogelijkheden voor een toekomstig samenwerkingsverband tussen drie partijen: de OBA, vrijwilligersorganisaties als het Open Leercentrum en een professionele taalaanbieder, bijvoorbeeld het ROCvA. Eind 2015 hebben we dit idee voorgelegd aan de portefeuillehouder van Stadsdeel West, en begin 2016 aan ambtenaren van DWI. Het idee is als volgt: de OBA stelt haar faciliteiten beschikbaar, en het ROCvA of een andere onderwijsinstelling detacheert een docent per OBA-vestiging die een dagdeel open inloop organiseert. Vrijwilligersorganisaties leveren vrijwilligers zodat er bijvoorbeeld standaard drie begeleiders zijn. Het aanbod dient zo breed mogelijk te zijn: starterslessen voor asielzoekers en anderen, maar ook inburgeringsoefeningen, oefeningen voor staatsexamens, computervaardigheden, sollicitatievaardigheden, theorie rijbewijs oefenen, etc. Zo vervult het project een rol in basiseducatie voor iedereen die dat nodig heeft, krijg je een diverse doelgroep binnen en begint de integratie met de mensen die letterlijk naast elkaar zitten. De docent dient dan in de gaten te houden of er ook bezoekers zijn die op deze manier niet goed geholpen worden (bijvoorbeeld analfabeten) en probeert hen door te geleiden naar een officieel traject. Ook traint en coacht de docent de vrijwilligers. Zo hebben we alles in één project: de goede faciliteiten van de OBA, de drempelloze instroom, de expertise van gekwalificeerde docenten, de begeleiding en scholing van vrijwilligers, een goed aanbod voor een brede doelgroep, én doorstroom naar het officiële aanbod voor wie dat nodig heeft. Wij zullen in 2016 blijven proberen de verschillende partijen te enthousiasmeren voor dit model van open educatie.

In opdracht van het bestuur van Stichting Taalmenu:

Ed Kniesmeijer

inhoudelijk medewerker